

SB-0254

Third Year B. A. Examination

March / April - 2011

Psychology : Paper - V

(Educational Psychology)

Time : Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
T. Y. B. A.

Name of the Subject :
PSYCHOLOGY - 5

Subject Code No. : 0 2 5 4 Section No. (1, 2,.....): NIL

Seat No. :
[ ] [ ] [ ] [ ] [ ] [ ]

Student's Signature

(૨) દરેક પ્રશ્નનાં કુલ ગુણ જમણી તરફ દર્શાવેલાં છે.

૧ (અ) વ્યાખ્યા આપો :

૫

(૧) શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાન

(૨) સ્મરણ

(૩) વ્યક્તિત્વ

(૪) શિક્ષણ

(૫) પ્રતિભાશાળી બાળકો.

(બ) નિર્દેશ્યા મુજબ જવાબ આપો :

૫

(૧) પ્રશ્નાવલિ પદ્ધતિની બે મર્યાદાઓ જણાવો.

(૨) શિક્ષણમાં વકાલેખનાં બે પ્રકારો જણાવો.

(૩) વિચારણાની બે કક્ષાઓ જણાવો.

(૪) ચેષ્ટા શિક્ષણની બે લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.

(૫) સ્મરણ માટેની બે શરતો જણાવો.

૨ શિક્ષણનાં વિવિધ સિદ્ધાંતોની સવિસ્તર ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૨ પ્રેરણાનાં પ્રકારો જણાવી શૈક્ષણિક દ્રષ્ટિએ તેનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૧૪

૩ કોઈપણ બે પ્રશ્નના જવાબ આપો : ૧૪

- (૧) શિક્ષણ સંક્રમણનાં પ્રકારો ચર્ચો.
- (૨) અપવાદરૂપ બાળકોની શૈક્ષણિક સમસ્યાઓ ચર્ચો.
- (૩) આવેગ એટલે શું ? આવેગ અને શિક્ષણનો સંબંધ ચર્ચો.
- (૪) વ્યક્તિગત તફાવતો અંગે શિક્ષકની કામગીરી જણાવો.

૪ કોઈપણ બેના જવાબ આપો : ૧૪

- (૧) વ્યક્તિત્વ માપનની વિવિધ પદ્ધતિઓ ચર્ચો.
- (૨) ચારિત્ર્યઘટકમાં શાળાનો ફાળો સમજાવો.
- (૩) બુદ્ધિનાં સિદ્ધાંતો ટૂંકમાં સમજાવો.
- (૪) વિચારણાનાં પ્રકારો સમજાવો.

૫ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ ત્રણ) ૧૮

- (૧) મનોવલણમાં પરિવર્તન
- (૨) શૈક્ષણિક માર્ગદર્શન
- (૩) કુસમાયોજનની શિક્ષણ પર અસર
- (૪) અસરકારક અભ્યાસ માટેનાં સૂચનો
- (૫) સારા શિક્ષકની લાક્ષણિકતાઓ
- (૬) બુદ્ધિ કસોટીઓ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
(2) Total marks of each question is indicated on right side.

- 1 (a) Give definitions : 5
(1) Educational Psychology
(2) Remembering (Recall)
(3) Personality
(4) Learning
(5) Gifted child.
- (b) Do as directed : 5
(1) State two limitations of questionnaire method.
(2) Describe two types of curve in learning.
(3) Give two levels of thinking.
(4) State two characteristics of motor skill.
(5) Give two conditions of 'Recall'.
- 2 Discuss in detail the various theories of learning. 14
- OR**
- 2 Give the types of motivation and explain its importance from the educational view point. 14
- 3 Attempt any two : 14
(1) Describe the types of transfer in learning.
(2) Discuss the problem of exceptional child regarding the education.
(3) What is 'Emotion'? Discuss the relationship between Education and Emotion.
(4) Describe the role of a teacher regarding the individual difference.
- 4 Answer only two of following : 14
(1) Discuss the various methods of personality assessment.
(2) Explain the role of a school in character building.
(3) Explain in brief the theories of intelligence.
(4) State in detail the types of thinking.

5 Write short notes : (any three)

18

- (1) Change in attitude
  - (2) Educational Guidance
  - (3) Effect of Maladjustment on learning
  - (4) Characteristics of a 'good teacher'.
  - (5) Suggestions for effective study.
  - (6) IQ tests.
-